

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

Zestawienie opinii projektu Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027

(Działania 1.1, 2.9, 6.1, 6.4, 6.5, 6.13) wraz z odniesieniem się Instytucji Zarządzającej

I.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/typ projektu/nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie Instytucji Zarządzającej
1.	1. Centrum Energetyki Odnawianej Sp. z o.o. 2. Gorzowski Ośrodek Technologiczny Park Naukowo-Przemysłowy Sp. z o.o. 3. Lubuski Ośrodek Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych Sp. z o.o. 4. Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej 5. Park Naukowo-Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o. 6. Regionalne Centrum Technologii i Wiedzy INTERIOR Sp. z o.o. 7. Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa	Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 Działanie FELB.01.01 Badania i innowacje I. Rozwój usług B+R dla przedsiębiorstw w - projekt grantowy Str. 7	„Usługi B+R dla przedsiębiorstw będą świadczone przez podmioty posiadające akredytację na poziomie krajowym.”	„Usługi B+R dla przedsiębiorstw będą świadczone przez podmioty posiadające akredytację na poziomie krajowym lub regionalnym lub będą posiadać certyfikat standardów działania ośrodków innowacji Stowarzyszenia Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce.”	Akredytacja krajowa prowadzona przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii jest dopiero na etapie projektowania. Istnieje poważne zagrożenie, że do momentu ogłoszenia konkursów dla MŚP przez wybranych w procedurze konkurencyjnej Operatorów, system akredytacji nie będzie uruchomiony lub któryś z potencjalnych z woj. lubuskiego Wykonawców usług nie zdąży akredytować się w tym krajowym systemie. Skutkiem będą problemy z realizacją Usług. Proponujemy zatem solidarnie zmianę zapisu, który dopuszczał by do świadczenia usług B+R dla przedsiębiorstw - projekt grantowy przez podmioty posiadające akredytacje krajową lub regionalną lub (uznawany przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii) certyfikat SOOiP (więcej:	Uwaga nieuwzględniona Szczegółowy Opis Priorytetów stanowi uszczegółowienie programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 i nie może zawierać informacji sprzecznych z Programem lub rozszerzających jego treść. Obecny zapis Szczegółowego Opisu Priorytetów jest zgodny z zapisem zatwierdzonego przez Komisję Europejską Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027: „Rozwoju usług B+R dla przedsiębiorstw (odpowiadających na potrzeby przedsiębiorstw) realizowanych przez akredytowane podmioty, m. in. ośrodki badawcze, ośrodki innowacji, IOB, w tym komercyjne, świadczone w formie bonów na badania. Podmioty świadczące usługi muszą posiadać akredytację, która będzie udzielana na poziomie krajowym.”

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

l.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/typ projektu/nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie Instytucji Zarządzającej
					https://www.sooipp.org.pl/audyty/	Ponadto konieczność posiadania akredytacji określona została w Umowie Partnerstwa oraz dokumencie pn. Linia demarkacyjna - Podział interwencji i zasad wdrażania programów krajowych i regionalnych w perspektywie finansowej na lata 2021-2027. W Umowie Partnerstwa określono, iż akredytacja ośrodków innowacji ma na celu wzmocnienie ekosystemu innowacji w Polsce. Powyższe uregulowania zostały wprowadzone do dokumentów strategicznych w odpowiedzi na uwagi Komisji Europejskiej.
2.	Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa	Działanie FELB.01.01 Badania i innowacje Str. 11 „Uproszczone metody rozliczania”	Brak określenia sposobu wyliczenia kosztów pośrednich.	Postulat doprecyzowania zasad stosowania wysokości ryczałtu.	Z Rozporządzenia wynika, iż dwie wskazane w SzoP metody są do wyboru. Należy określić metodę wyliczania kosztów pośrednich oraz doszczegółowić zapis w odniesieniu do warunków, jakie należy spełnić, aby zastosować ryczałt 7% lub 15%.	Uwaga nieuwzględniona Informacja o stawce ryczałtowej dla danego typu projektów znajdzie się w regulaminie konkursu. Należy zwrócić uwagę, że stawka 15% odnosi się do kosztów personelu (15% kwalifikowalnych bezpośrednich kosztów personelu) więc jest ona właściwa dla projektów, w których koszty personelu stanowią

l.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/typ projektu/nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie Instytucji Zarządzającej
						znaczną część bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych.
3.	Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa	<p>Działanie FELB.01.01 Badania i innowacje</p> <p>I. Rozwój usług B+R dla przedsiębiorstw w - projekt grantowy</p> <p>Str. 7</p>	Zagrożenie dla realizacji projektów grantowych poprzez zastosowanie zapisu, iż „Usługi B+R dla przedsiębiorstw będą świadczone przez podmioty posiadające akredytację na poziomie krajowym.”	„Usługi B+R dla przedsiębiorstw będą świadczone przez podmioty posiadające akredytację na poziomie krajowym lub regionalnym lub będą posiadać certyfikat standardów działania ośrodków innowacji Stowarzyszenia Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce.”	Akredytacja krajowa prowadzona przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii jest dopiero na etapie projektowania. Istnieje poważne zagrożenie, że do momentu ogłoszenia konkursów dla MŚP przez wybranych w procedurze konkurencyjnej Operatorów, system akredytacji nie będzie uruchomiony lub któryś z potencjalnych z woj. lubuskiego Wykonawców usług nie zdąży akredytować się w tym krajowym systemie. Skutkiem będą problemy z realizacją Usług, a ponadto ograniczenie grona Wykonawców do podmiotów spoza województwa (a w efekcie: spowoduje to ograniczenie synergii pomiędzy lubuskimi MSP a lubuskimi jednostkami B+R).	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Szczegółowy Opis Priorytetów stanowi uszczegółowienie programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 i nie może zawierać informacji sprzecznych z Programem lub rozszerzających jego treść. Obecny zapis Szczegółowego Opisu Priorytetów jest zgodny z zapisem zatwierdzonego przez Komisję Europejską Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027: „Rozwoju usług B+R dla przedsiębiorstw (odpowiadających na potrzeby przedsiębiorstw) realizowanych przez akredytowane podmioty, m. in. ośrodki badawcze, ośrodki innowacji, IOB, w tym komercyjne, świadczone w formie bonów na badania. Podmioty świadczące usługi muszą posiadać akredytację, która będzie udzielana na poziomie krajowym.”</p>

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

l.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/typ projektu/nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie Instytucji Zarządzającej
						<p>Ponadto konieczność posiadania akredytacji określona została w Umowie Partnerstwa oraz dokumencie pn. Linia demarkacyjna - Podział interwencji i zasad wdrażania programów krajowych i regionalnych w perspektywie finansowej na lata 2021-2027. W Umowie Partnerstwa określono, iż akredytacja ośrodków innowacji ma na celu wzmocnienie ekosystemu innowacji w Polsce. Powyższe uregulowania zostały wprowadzone do dokumentów strategicznych w odpowiedzi na uwagi Komisji Europejskiej.</p>
4.	Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa	<p>Działanie FELB.01.01 Badania i innowacje</p> <p>Str. 6</p>	<p>Finansowanie działań związanych z fazą wdrożeniową wyników prac B+R wykraczających poza zakres badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych będzie wspierane dotacją warunkową. Jakich są warunki, w których znajduje zastosowanie dotacja warunkowa?</p>	<p>Zdefiniowanie zasad zastosowania dotacji warunkowej</p>	<p>Dokument nie precyzuje warunków, w jakich można zastosować dotację warunkową. Zdefiniowanie reguł (tak jak w ramach FENG) jest istotne pod kątem właściwego przygotowania montażu finansowego, zaplanowania źródeł finansowania projektu, w tym zabezpieczenia właściwych środków na realizację projektu.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Zasady stosowania dotacji warunkowej zostaną opracowane po określeniu przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej zasad dotyczących dotacji warunkowej.</p>

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

l.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/typ projektu/nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie Instytucji Zarządzającej
5.	Grupa kapitałowa Inneko	Działanie FELB.02.09 Gospodarka odpadami Cel szczegółowy EFRR/FS.CP2 .VI - Wsparcie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej (str. 20-21)	Proponowany w dokumencie: Szczegółowym opisie Priorytetów FEWL - katalog beneficjenta jest niepełny tj.: Typ beneficjenta – ogólny Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Przedsiębiorstwa, Administracja publiczna Typ beneficjenta – szczegółowy Jednostki Samorządu Terytorialnego, Przedsiębiorstwa gospodarujące odpadami, MŚP Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw) Średnie, Małe, Mikro – szop FEWL strona 20-21	Proponujemy uszczegółowić /dodać typy beneficjentów: ☐ Jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną ☐ Spółki prawa handlowego będące własnością JST ☐ Przedsiębiorcy Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw) Średnie, Małe, Mikro oraz Duże	Dodać/ uszczegółowić do proponowanego katalogu typy wskazanych beneficjentów.	Uwaga nieuwzględniona W Centralnym Systemie Teleinformatycznym 2021 (CST2021) nie ma możliwości określania dowolnie typów Beneficjentów. – Jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną, – Spółki prawa handlowego będące własnością JST, mieszczą się w typie ogólnym Beneficjenta: „Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne” lub „Przedsiębiorstwa”, w zależności od zadań jakie realizują. Natomiast jeśli chodzi o typ Beneficjenta szczegółowy, mieszczą się w definicji „Przedsiębiorstwa gospodarujące odpadami”. Natomiast jeśli nie zajmują się gospodarowaniem odpadami mogą startować w konkursach dotyczących gospodarki obiegu zamkniętego - jeśli są MŚP.
6.	PUP Nowa Sól	Priorytet FELB.06 Fundusze	W Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla	Grupę docelową stanowią osoby pozostające bez pracy, w szczególności:	W każdym miejscu Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze	Uwaga uwzględniona.

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

l.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/typ projektu/nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie Instytucji Zarządzającej
		Europejskie na wsparcie obywateli - Działanie FELB.06.01 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy str. 25, 27, 29	Lubuskiego 2021-2027 na stronach 25 i 27 jest określona grupa docelowa, która nie jest tożsama z grupą docelową określoną na stronie 29	osoby młode do 29 roku życia (w tym NEET), osoby długotrwale bezrobotne, kobiety, osoby o niskich kwalifikacjach i kompetencjach, osoby w wieku 50 lat i więcej, osoby z niepełnosprawnością.	Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 powinna być wskazana taka sama grupa docelowa, by nie budziło wątpliwości do kogo jest skierowany projekt.	Rozbieżność wynika z ograniczeń słownika (w systemie informatycznym) w wersji, która obowiązywała w trakcie sporządzania projektu. Zapis zostanie ujednoczony.
7.	PUP Nowa Sól	Priorytet FELB.06 Fundusze Europejskie na wsparcie obywateli - Działanie FELB.06.01 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy zarejestrowan	Nie ma zadań w Ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy odpowiadającym wskaźnikom produktów: „WLWK-PL0CO02 – Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami” oraz „WLWK-PL0CO01 – Liczba projektów, w których sfinansowano	W przypadku projektów realizowanych przez Powiatowe Urzędy Pracy jeśli będzie taka możliwość pominięcie wyboru w wskaźników w liście rozwijalnej wskaźników: „WLWK-PL0CO02 – Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami” oraz „WLWK-PL0CO01 – Liczba projektów, w których sfinansowano koszty	Skoro nie ma zadań w Ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy odpowiadającym wskaźnikom produktów: „WLWK-PL0CO02 – Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami” oraz „WLWK-PL0CO01 – Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami”	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z zapisami Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027 we wszystkich celach szczegółowych muszą być mierzone wskaźniki dotyczące kosztów racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami i obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

l.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/typ projektu/nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie Instytucji Zarządzającej
		ych w powiatowych urzędach pracy str. 29, 30	koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami”	racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami”.	niepotrzebne jest wskazywanie wskaźników, które nie są monitorowane.	W związku z tym w Celu Szczegółowym (a), w ramach którego realizowane jest Działanie 6.1 wskaźniki muszą być monitorowane. Jednocześnie w perspektywie finansowej 2014-2020 wskaźniki <i>Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami</i> oraz <i>Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami</i> jako horyzontalne również podlegają monitorowaniu we wszystkich projektach.
8.	PUP Nowa Sól	Priorytet FELB.06 Fundusze Europejskie na wsparcie obywateli - Działanie FELB.06.01 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy zarejestrowan	Jedną z grup do której będą skierowane projekty realizowane przez Powiatowe Urzędy Pracy są osoby w wieku 50 lat i więcej. Na str. 30 wskazany jest natomiast wskaźnik produktu „WLWK-EECO08 – Liczba osób w wieku 55 lat i więcej objętych wsparciem w programie”.	„WLWK-EECO08 – Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie”.	Monitorowany wskaźnik powinien odzwierciedlać oraz brać pod uwagę cały przedział wiekowy skierowanej do projektu grupy docelowej.	Uwaga nieuwzględniona. Wskaźnik EECO08 – Liczba osób w wieku 55 lat i więcej objętych wsparciem w programie wynika z Załącznika I do rozporządzenia 2021/1057 dotyczącego EFS+ i należy do grupy wskaźników wspólnych, które są monitorowane we wszystkich programach współfinansowanych z EFS+ w każdym państwie członkowskim.

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

l.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/typ projektu/nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie Instytucji Zarządzającej
		ych w powiatowych urzędach pracy str. 30				Ponadto dla programów współfinansowanych z EFS+ została opracowana Lista Wskaźników Kluczowych 2021 dla poszczególnych celów szczegółowych. Zapewnia ona monitorowanie we wszystkich programach minimalnego zestawu wskaźników. W przypadku Celu Szczegółowego (a), w ramach którego znajduje się Działanie 6.1 do monitorowania jest m.in. wyżej wymieniony wskaźnik. W związku z powyższym nie ma możliwości modyfikacji tego indykatora.
9.	Powiatowy Urząd Pracy w Międzyrzeczu	Wskaźniki produktu WLWK-EECO08 - Liczba osób w wieku 55 lat i więcej objętych wsparciem w programie Strona 30	Sugerujemy ujednoczenie wskaźnika z grupą docelową projektu – osoby w wieku 50 lat i więcej	Wskaźniki produktu WLWK-EECO08 - Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	Możliwość monitorowania całej grupy docelowej - osób w wieku 50 lat i więcej	Uwaga nieuwzględniona. Wskaźnik <i>EECO08</i> – <i>Liczba osób w wieku 55 lat i więcej objętych wsparciem w programie</i> wynika z Załącznika I do rozporządzenia 2021/1057 dotyczącego EFS+ i należy do grupy wskaźników wspólnych, które są monitorowane we wszystkich programach współfinansowanych z EFS+ w każdym państwie członkowskim.

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

l.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/typ projektu/nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie Instytucji Zarządzającej
						<p>Ponadto dla programów współfinansowanych z EFS+ została opracowana Lista Wskaźników Kluczowych 2021 dla poszczególnych celów szczegółowych. Zapewnia ona monitorowanie we wszystkich programach minimalnego zestawu wskaźników. W przypadku Celu Szczegółowego (a), w ramach którego znajduje się Działanie 6.1 do monitorowania jest m.in. wyżej wymieniony wskaźnik. W związku z powyższym nie ma możliwości modyfikacji tego indykatora.</p>
10.	Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie	Działanie 6.1 typ projektów: I lit. c	w typie projektów: I lit. c „realizacja wysokiej jakości szkoleń służących nabywaniu, podwyższaniu lub dostosowywanie...” winno brzmieć „realizacja wysokiej jakości szkoleń służących nabywaniu, podwyższaniu lub dostosowywaniu...”			<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Zapis zostanie zmieniony na stylistycznie poprawny.</p>
11.	Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie	Działanie 6.1	w Działaniu 6.1 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez			<p>Uwaga nieuwzględniona</p>

l.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/typ projektu/nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie Instytucji Zarządzającej
			<p>pracy zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, brak jest uzasadnienia zastosowania wskaźników produktu: WLWK-PL0CO02 WLWK-EECO15 WLWK-EECO14 WLWK-EECO16 WLWK-PL0CO01. We wskaźniku WLWK-EECO08 sugerujemy zastąpić wiek 55 lat na 50 lat (zgodnie ze wskazaniem w opisie działania oraz grupie docelowej).</p>			<p>Zgodnie z zapisami Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027 we wszystkich celach szczegółowych muszą być mierzone wskaźniki dotyczące kosztów racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami i obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (wskaźniki nr WLWK-PL0CO01 oraz WLWK-PL0CO02). W związku z tym w Celu Szczegółowym (a), w ramach którego realizowane jest Działanie 6.1 wskaźniki muszą być monitorowane. Jednocześnie w perspektywie finansowej 2014-2020 wskaźniki <i>Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami</i> oraz <i>Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami</i> jako horyzontalne również podlegają monitorowaniu we wszystkich projektach.</p>

l.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/typ projektu/nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie Instytucji Zarządzającej
						<p>Wskaźnik <i>EECO08</i> – <i>Liczba osób w wieku 55 lat i więcej objętych wsparciem w programie</i> wynika z Załącznika I do rozporządzenia 2021/1057 dotyczącego EFS+ i należy do grupy wskaźników wspólnych, które są monitorowane we wszystkich programach współfinansowanych z EFS+ w każdym państwie członkowskim.</p> <p>Ponadto dla programów współfinansowanych z EFS+ została opracowana Lista Wskaźników Kluczowych 2021 dla poszczególnych celów szczegółowych. Zapewnia ona monitorowanie we wszystkich programach minimalnego zestawu wskaźników. W przypadku Celu Szczegółowego (a), w ramach którego znajduje się Działanie 6.1 do monitorowania jest m.in. wyżej wymieniony wskaźnik.</p> <p>W związku z powyższym nie ma możliwości modyfikacji tego indykatora.</p> <p>Wskaźniki WLWK-EECO14, WLWK-EECO15, WLWK-EECO16</p>

l.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/typ projektu/nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie Instytucji Zarządzającej
						<p>wynikają z Załącznika I do rozporządzenia 2021/1057 dotyczącego EFS+ i należą do grupy wskaźników wspólnych, które są monitorowane we wszystkich programach współfinansowanych z EFS+ w każdym państwie członkowskim. W perspektywie 2014-2020 wskaźniki dot. osób w kryzysie bezdomności, obcego pochodzenia oraz należących do mniejszości podlegały monitorowaniu – na formularzach monitorowania uczestników i były sprawozdawane do Komisji Europejskiej. W perspektywie 2021-2027 każda Instytucja Zarządzająca jest w dalszym ciągu zobowiązana do raportowania do Komisji Europejskiej z realizacji ww. wskaźników. W związku z powyższym ww. wskaźniki będą podlegały monitorowaniu we wszystkich projektach. Jednocześnie z formularzy monitorowania uczestników projektów Powiatowych Urzędów</p>

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

l.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/typ projektu/nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie Instytucji Zarządzającej
						Pracy realizowanych w perspektywie 2014-2020 generowały się wartości do ww. wskaźników.
12.	Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa	<p>Działanie FELB.06.05 Kształcenie zawodowe</p> <p>Str. 38-39 „Opis działania”</p> <p>Str. 44 „Grupa docelowa”</p>	Rozszerzenie grupy docelowej o podmioty niepubliczne	<p>„Interwencja ma także na celu wspieranie uczniów oraz słuchaczy publicznych i niepublicznych szkół policealnych uczestniczących w stażach i praktykach...”</p> <p>„uczniowie i słuchacze szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe (w tym publiczne i niepubliczne szkoły policealne), instytucje z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, publiczne i niepubliczne szkoły i placówki systemu oświaty (instytucje i kadra pedagogiczna) prowadzące kształcenie zawodowe (w tym publiczne i</p>	Większość szkół policealnych w województwie to szkoły niepubliczne, szkoły niepubliczne dostają dotację państwową na działalność, więc nie powinny być wykluczone.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W ramach działania projekty wyłaniane będą w sposób niekonkurencyjny, dlatego też typ beneficjenta został określony poprawnie.</p>

l.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/typ projektu/nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie Instytucji Zarządzającej
				niepubliczne szkoły policealne)		
13.	Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa	Działanie FELB.06.05 Kształcenie zawodowe Str. 43 Minimalny wkład własny beneficjenta	Czy dopuszczalny jest wkład własny rzeczowy?	Dodać zapis: „dopuszczalne formy wnoszenia wkładu własnego: finansowy, rzeczowy.”	Uwaga odnosi się do całego dokumentu, a została doprecyzowana na poziomie Działania 06.05. Istotne jest wskazanie potencjalnym wnioskodawcom dopuszczalnych form wnoszenia wkładu własnego z uwagi na konieczność przygotowania montażu finansowego, zabezpieczenia właściwych środków własnych.	Uwaga nieuwzględniona Wkład własny może być wnoszony również w formie niepieniężnej. Określają to inne dokumenty dot. perspektywy 2021-2027 (m.in. Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027). Ze względu na ograniczenia w liczbie znaków w poszczególnych polach nie ma uzasadnienia dla uszczegółowienia technicznych kwestii, które zostały rozstrzygnięte w innych dokumentach i nie są wymagane na poziomie Szczegółowego Opisu Priorytetów.
14.	Ośrodek Integracji Społecznej	str. 51	Kluczowy warunek 8. Wsparcie z zakresu usług społecznych będzie dotyczyć wyłącznie usług świadczonych w społeczności lokalnej wyklucza realizację wsparcia procesu	8. Wsparcie z zakresu usług społecznych będzie dotyczyć usług świadczonych w społeczności lokalnej oraz usług społecznych wspierających proces usamodzielniania osób przebywających w	OIS realizuje projekt skierowany do osób bezdomnych, które przebywają w schroniskach. Schroniska są najlepszą formą wsparcia w początkowej fazie wychodzenia z kryzysu bezdomności. Umowa Partnerstwa s. 65 mówi o tym, że w ramach EFRR inwestycje	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie ze wskazaną w Wytycznych EFS+ definicją, <i>deinstytucjonalizacja usług</i> to proces przejścia od opieki instytucjonalnej do usług świadczonych w społeczności lokalnej. Proces ten wymaga

l.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/typ projektu/nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie Instytucji Zarządzającej
			usamodzielnienia osób przebywających w placówkach całodobowych (np. w schroniskach dla osób bezdomnych) na podstawie indywidualnych planów usamodzielniania, np. usług opiekuńczych, asystentury osobistej, kręgów wsparcia i innych usług.	placówkach całodobowych na podstawie indywidualnych planów usamodzielniania np. usług opiekuńczych, asystentury osobistej, kręgów wsparcia i innych usług.	infrastrukturalne w placówki świadczące całodobową opiekę długoterminową (całodobowe usługi opiekuńcze) w instytucjonalnych formach są niedozwolone. Ale Umowa Partnerstwa precyzuje również, że placówki świadczące całodobową opiekę długoterminową (całodobowe usługi opiekuńcze) będą mogły być beneficjentem EFS+ na inwestycje umożliwiające przejście od opieki zinstytucjonalizowanej do środowiskowej. Kluczowy warunek 8, str. 51 projektu Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027, nie odzwierciedla zapisów Umowy Partnerstwa oraz nie odpowiada na potrzeby osób przebywających w placówkach całodobowych związane z usamodzielnianiem się.	rozwoju usług świadczonych w społeczności lokalnej, przeniesienia zasobów z opieki instytucjonalnej na poczet usług świadczonych w społeczności lokalnej oraz stopniowego ograniczania usług w ramach opieki instytucjonalnej. Schronisko dla osób bezdomnych zgodnie z definicją Wytucznych EFS+ świadczy usługi w opiece instytucjonalnej i tylko rozwój usług (z zachowaniem zasady deinstytucjonalizacji) będzie możliwy do dofinansowania w ramach środków EFS+. Jednocześnie zgodnie z uwagami Komisji Europejskiej wsparcie procesu deinstytucjonalizacji ośrodków całodobowych powinno dokonywać się poprzez oferowanie przez nie usług w środowisku lokalnym np. w formie mieszkalnictwa wspomaganego lub przygotowanie personelu do świadczenia usług poza placówką właśnie w środowisku lokalnym. Zatem w opinii Instytucji Zarządzającej zapis

l.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/typ projektu/nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie Instytucji Zarządzającej
						zaproponowany w kluczowych warunkach jest odpowiedni. Dodatkowo wsparcie oferowane osobom w kryzysie bezdomności jest możliwe w Celu Szczegółowym (I).
15.	Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej	str. 51	Kluczowy warunek 8. Wsparcie z zakresu usług społecznych będzie dotyczyć wyłącznie usług świadczonych w społeczności lokalnej wyklucza realizację wsparcia procesu usamodzielnienia osób przebywających w placówkach całodobowych (np. w schroniskach dla osób bezdomnych) na podstawie indywidualnych planów usamodzielniania, np. usług opiekuńczych, asystentury osobistej, kręgów wsparcia i innych usług.	8. Wsparcie z zakresu usług społecznych będzie dotyczyć usług świadczonych w społeczności lokalnej oraz usług społecznych wspierających proces usamodzielniania osób przebywających w placówkach całodobowych na podstawie indywidualnych planów usamodzielniania np. usług opiekuńczych, asystentury osobistej, kręgów wsparcia i innych usług.	Umowa Partnerstwa s. 65 mówi o tym, że w ramach EFRR inwestycje infrastrukturalne w placówki świadczące całodobową opiekę długoterminową (całodobowe usługi opiekuńcze) w instytucjonalnych formach są niedozwolone. Ale Umowa Partnerstwa precyzuje również, że placówki świadczące całodobową opiekę długoterminową (całodobowe usługi opiekuńcze) będą mogły być beneficjentem EFS+ na inwestycje umożliwiające przejście od opieki instytucjonalizowanej do środowiskowej. Kluczowy warunek 8, str. 51 projektu Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie ze wskazaną w Wytocznych EFS+ definicją, <i>deinstytucjonalizacja usług</i> to proces przejścia od opieki instytucjonalnej do usług świadczonych w społeczności lokalnej. Proces ten wymaga rozwoju usług świadczonych w społeczności lokalnej, przeniesienia zasobów z opieki instytucjonalnej na poczet usług świadczonych w społeczności lokalnej oraz stopniowego ograniczania usług w ramach opieki instytucjonalnej. Schronisko dla osób bezdomnych zgodnie z definicją Wytocznych EFS+ świadczy usługi w opiece instytucjonalnej i tylko rozwój usług (z zachowaniem zasady

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

l.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/typ projektu/nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie Instytucji Zarządzającej
					2021-2027, nie odzwierciedla zapisów Umowy Partnerstwa oraz nie odpowiada na potrzeby osób przebywających w placówkach całodobowych związane z usamodzielnianiem się.	deinstytucjonalizacji) będzie możliwy do dofinansowania w ramach środków EFS+. Jednocześnie zgodnie z uwagami Komisji Europejskiej wsparcie procesu deinstytucjonalizacji ośrodków całodobowych powinno dokonywać się poprzez oferowanie przez nie usług w środowisku lokalnym np. w formie mieszkalnictwa wspomaganego lub przygotowanie personelu do świadczenia usług poza placówką właśnie w środowisku lokalnym. Zatem w opinii Instytucji Zarządzającej zapis zaproponowany w kluczowych warunkach jest odpowiedni. Dodatkowo wsparcie oferowane osobom w kryzysie bezdomności jest możliwe w Celu Szczegółowym (I).
16.	Ośrodek Integracji Społecznej	str. 51	Kluczowy warunek 11. Interwencja skupiona będzie na zapewnieniu dostępu do usług tam, gdzie ich nie ma (białe plamy) z zasady wydaje się być słuszny, ale jest	11. Interwencja skupiona będzie na zapewnieniu dostępu do usług tam, gdzie ich nie ma (białe plamy) oraz na rozwijaniu dostępu do usług tam, gdzie zapotrzebowanie na	Interwencja powinna następować tam, gdzie jest potrzebna. Przykład: osoby w kryzysie bezdomności można spotkać zarówno w większych, jak i w mniejszych miejscowościach na terenie	Uwaga częściowo uwzględniona Adresowanie wsparcia na „białe plamy” w dokumencie Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 wynika z uwag zgłaszanych

l.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/typ projektu/nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie Instytucji Zarządzającej
			<p>za ostro sformułowany. Interwencja powinna sprzyjać eliminowaniu tzw. białych plam, ale nie wykluczać miejsc, gdzie usługi są już świadczone, ale w niewystarczającym (nie odpowiadającym realnym potrzebom) zakresie.</p>	<p>nie jest większe niż wymiar dostępnych usług.</p>	<p>województwa lubuskiego, ale zdecydowanie więcej osób w kryzysie bezdomności (liczbowo) przebywa w miastach wojewódzkich, gdzie różne podmioty świadczą usługi na rzecz osób w kryzysie bezdomności, więc miejsca te nie są białymi plamami, ale realne zapotrzebowanie na usługi znacznie przekracza ich dostępność. Sformułowanie: <i>Interwencja skupiona będzie na zapewnieniu dostępu do usług tam, gdzie ich nie ma (białe plamy)</i> nie zapewnia możliwości skierowaniu interwencji tam, gdzie jest potrzebna.</p>	<p>przez Komisję Europejską na etapie negocjacji zapisów Programu. Komisja wskazała, iż jednym z warunków wsparcia w obszarze programów profilaktyki zdrowotnej jest ukierunkowane wsparcia na „białe plamy” – obszary, na których aktywność w zakresie zapobiegania chorobom jest najniższa wśród mieszkańców. Dopiero po zabezpieczeniu tych obszarów programy mogą być realizowane w innych obszarach, aby zmniejszyć nierówności w dostępie do opieki zdrowotnej.</p> <p>Jednocześnie zgodnie z zapisami Programu w obszarze usług społecznych interwencja powinna skupić się na zapewnieniu dostępu do usług tam, gdzie ich nie ma (białe plamy), a także wsparciu funkcjonujących podmiotów świadczących usługi społeczne, aby poprawić ich jakość.</p> <p>Zapisy dotyczące białych plam zostaną doprecyzowane osobno</p>

l.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/typ projektu/nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie Instytucji Zarządzającej
						<p>dla usług społecznych i zdrowotnych zgodnie z zapisami Programu.</p> <p>Ponadto w części dotyczącej usług społecznych, zgodnie ze zgłoszoną uwagą zostanie dodany zapis dotyczący zwiększenia dostępności do tych usług.</p> <p>Proponowany zapis dla kluczowego warunku nr 11 w CS(k):</p> <p>11. W przypadku programów polityki zdrowotnej interwencja skupiona będzie na ukierunkowaniu wsparcia na „białe plamy” – obszary, na których aktywność w zakresie zapobiegania chorobom jest najniższa wśród mieszkańców.</p> <p>W przypadku usług społecznych interwencja skupiona będzie na zapewnieniu dostępu do usług tam, gdzie ich nie ma (białe plamy), a także wsparciu funkcjonujących podmiotów świadczących usługi</p>

l.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/typ projektu/nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie Instytucji Zarządzającej
						społeczne, aby poprawić ich jakość i zwiększyć dostępność usług.
17.	Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej	str. 51	Kluczowy warunek 11. Interwencja skupiona będzie na zapewnieniu dostępu do usług tam, gdzie ich nie ma (białe plamy) z zasady wydaje się być słuszny, ale jest za ostro sformułowany. Interwencja powinna sprzyjać eliminowaniu tzw. białych plam, ale nie wykluczać miejsc, gdzie usługi są już świadczone, ale w niewystarczającym (nie odpowiadającym realnym potrzebom) zakresie.	11. Interwencja skupiona będzie na zapewnieniu dostępu do usług tam, gdzie ich nie ma (białe plamy) oraz na rozwijaniu dostępu do usług tam, gdzie zapotrzebowanie na nie jest większe niż wymiar dostępnych usług.	Interwencja powinna następować tam, gdzie jest potrzebna. Przykład: osoby w kryzysie bezdomności można spotkać zarówno w większych, jak i w mniejszych miejscowościach na terenie województwa lubuskiego, ale zdecydowanie więcej osób w kryzysie bezdomności (liczbowo) przebywa w miastach wojewódzkich, gdzie różne podmioty świadczą usługi na rzecz osób w kryzysie bezdomności, więc miejsca te nie są białymi plamami, ale realne zapotrzebowanie na usługi znacznie przekracza ich dostępność. Sformułowanie: Interwencja skupiona będzie na zapewnieniu dostępu do usług tam, gdzie ich nie ma (białe plamy) nie zapewnia możliwości skierowaniu interwencji tam, gdzie jest potrzebna.	Uwaga częściowo uwzględniona Adresowanie wsparcia na „białe plamy” w dokumencie Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 wynika z uwag zgłaszanych przez Komisję Europejską na etapie negocjacji zapisów Programu. Komisja wskazała, iż jednym z warunków wsparcia w obszarze programów profilaktyki zdrowotnej jest ukierunkowane wsparcia na „białe plamy” – obszary, na których aktywność w zakresie zapobiegania chorobom jest najniższa wśród mieszkańców. Dopiero po zabezpieczeniu tych obszarów programy mogą być realizowane w innych obszarach, aby zmniejszyć nierówności w dostępie do opieki zdrowotnej. Jednocześnie zgodnie z zapisami Programu w obszarze usług społecznych interwencja powinna

l.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/typ projektu/nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie Instytucji Zarządzającej
						<p>skupić się na zapewnieniu dostępu do usług tam, gdzie ich nie ma (białe plamy), a także wsparciu funkcjonujących podmiotów świadczących usługi społeczne, aby poprawić ich jakość.</p> <p>Zapisy dotyczące białych plam zostaną doprecyzowane osobno dla usług społecznych i zdrowotnych zgodnie z zapisami Programu.</p> <p>Ponadto w części dotyczącej usług społecznych, zgodnie ze zgłoszoną uwagą zostanie dodany zapis dotyczący zwiększenia dostępności do tych usług.</p> <p>Proponowany zapis dla kluczowego warunku nr 11 w CS(k): 11. W przypadku programów polityki zdrowotnej interwencja skupiona będzie na ukierunkowaniu wsparcia na „białe plamy” – obszary, na których aktywność w zakresie</p>

l.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/typ projektu/nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie Instytucji Zarządzającej
						<p>zapobiegania chorobom jest najniższa wśród mieszkańców.</p> <p>W przypadku usług społecznych interwencja skupiona będzie na zapewnieniu dostępu do usług tam, gdzie ich nie ma (białe plamy), a także wsparciu funkcjonujących podmiotów świadczących usługi społeczne, aby poprawić ich jakość i zwiększyć dostępność usług.</p>
18.	<p>Ośrodek Integracji Społecznej</p> <p>i</p> <p>Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej</p>	<p>str. 48 – 50, Działanie FELB.06.13 Usługi społeczne i zdrowotne, Typy projektów</p>	<p>Brak typu projektów ukierunkowanego na wsparcie tworzenia i funkcjonowania ośrodków dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, zapewniających całodienne usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz aktywizację w sferze fizycznej, intelektualnej oraz społecznej.</p>	<p>XIV. Wsparcie tworzenia i funkcjonowania ośrodków dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, zapewniających całodienne usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz aktywizację w sferze fizycznej, intelektualnej oraz społecznej.</p>	<p>Na terenie województwa lubuskiego jest niedobór ośrodków, które udzielają kompleksowych usług dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, zapewniających całodienne usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz aktywizację w sferze fizycznej, intelektualnej oraz społecznej. Brak tego typu projektów, dostępnych w uszczegółowieniach innych programów regionalnych, uniemożliwi realizację</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Typ III <i>Rozwój (z zachowaniem zasady deinstytucjonalizacji) usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz usług zdrowotnych świadczonych w społeczności lokalnej w formach dziennych i całodobowych, w tym świadczonych w miejscu zamieszkania</i>, odpowiada na zapotrzebowanie w zakresie wskazanym w uwadze. Dzienny Dom Pomocy jest właśnie takim ośrodkiem i będzie</p>

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

l.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/ typ projektu/nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie Instytucji Zarządzającej
					interwencji w tym obszarze deficytowym na terenie województwa lubuskiego.	mógł być objęty wsparciem w ramach konkursów ogłaszanych na III typ w Celu Szczegółowym (k) tj. w Działaniu 6.13.